சமூக-மத சீர்திருத்த இயக்கங்கள்

- பத்தொன்பதாம் நூற்றாண்டின் முதல் பகுதியில், இந்திய சமூகம் ஜாதி சார்ந்ததாகவும், சீரழிந்ததாகவும், கண்டிப்பானதாகவும் இருந்தது.
- மனிதாபிமான உணர்வுகள் அல்லது நம்பிக்கைகளுக்கு முரணான சில செயல்பாடுகளை அது பின்பற்றியது, ஆனால் மதத்தின் பெயரால் மேற்கொள்ளப்பட்டது.
- ராஜா ராம் மோகன் ராய், ஈஸ்வர் சந்த் வித்யாசாகர், தயானந்த் சரஸ்வதி போன்ற சில அறிவொளி பெற்ற இந்தியர்கள், மேற்குலகின் சவால்களை எதிர்கொள்ளும் வகையில் சமூகத்தில் சீர்திருத்தங்களைச் செயல்படுத்தத் தொடங்கினர்.
- சீர்திருத்த இயக்கங்களை இரண்டு வகைகளாகப் பிரிக்கலாம்:
    - சீர்திருத்த இயக்கங்கள்
    - மறுமலர்ச்சி இயக்கங்கள்
- சீர்திருத்த இயக்கங்களின் எடுத்துக்காட்டுகள் பிரம்ம சமாஜ், பிரார்த்தனா சமாஜ் மற்றும் அலிகார் இயக்கம்.
- ஆர்ய சமாஜ் மற்றும் தியோபந்த் இயக்கம் ஆகியவை மறுமலர்ச்சி இயக்கங்களுக்கு எடுத்துக்காட்டுகள்.
- வெவ்வேறு அளவுகளில், சீர்திருத்தவாத மற்றும் மறுமலர்ச்சி இயக்கங்கள் இரண்டுமே தாங்கள் மேம்படுத்த விரும்பிய மதத்தின் இழந்த தூய்மைக்கான வேண்டுகோளை நம்பியிருந்தன.
- சீர்திருத்த இயக்கங்களுக்கு இடையே உள்ள ஒரே வித்தியாசம் என்னவென்றால், அவை எந்த அளவிற்கு பாரம்பரியம் மற்றும் பகுத்தறிவு மற்றும் மனசாட்சியை நம்பியிருந்தன.

சமூக—மத சீர்திருத்த இயக்கங்களின் எழுச்சியை பாதிக்கும் காரணிகள்

- இந்திய நிலப்பரப்பில் காலனித்துவ அரசாங்கம் இருப்பது; ஆங்கிலேயர்கள் இந்தியாவிற்கு வந்தபோது, அவர்கள் ஆங்கில மொழி மற்றும் சில சமகால கொள்கைகளை கொண்டு வந்தனர்.
- சுதந்திரம், சமூக மற்றும் பொருளாதார சமத்துவம், சகோதரத்துவம், ஜனநாயகம் மற்றும் நீதி ஆகியவற்றை உள்ளடக்கிய இந்த கருத்துக்கள் இந்திய சமூகத்தில் குறிப்பிடத்தக்க தாக்கத்தை ஏற்படுத்தியது.
- பத்தொன்பதாம் நூற்றாண்டில், இந்திய சமூகம் மத நம்பிக்கைகள் மற்றும் சமூக இருட்டடிப்புகளின் பயங்கரமான வலையில் சிக்கிக் கொண்டது.
- பெண்களின் மனச்சோர்வு நிலை: பெண்களின் நிலை மிகவும் கவலைக்குரியதாக இருந்தது.

- புதிதாகப் பிறந்த பெண் குழந்தைகள் பெரும்பாலும் பிறந்தவுடன் கொல்லப்படுகின்றனர்.
- சமூகத்தில் குழந்தைத் திருமணம் சாதாரணமாக இருந்தது.
- நாட்டின் பல்வேறு பிரிவுகளில் பலதார மணம் பொதுவானது.
- விதவை மறுமணம் அனுமதிக்கப்படவில்லை மற்றும் சதி பிராத்தனை அடிக்கடி நடைமுறைப்படுத்தப்பட்டது.
- கல்வி மற்றும் உலகளாவிய விழிப்புணர்வு: பத்தொன்பதாம் நூற்றாண்டின் பிற்பகுதியில் தொடங்கி, பல ஐரோப்பிய மற்றும் இந்திய ஆராய்ச்சியாளர்கள் பண்டைய இந்தியாவின் வரலாறு, தத்துவம், அறிவியல், மதங்கள் மற்றும் இலக்கியங்களைப் படிக்கத் தொடங்கினர்.
- இந்தியாவின் முன்னாள் சிறப்பைப் பற்றி நன்கு புரிந்து கொண்டதால் இந்திய மக்கள் தங்கள் நாகரிகத்தின் பெருமையைப் பெற்றனர்.
- இது அனைத்து வகையான கொடூரமான நடைமுறைகள், மூடநம்பிக்கைகள் மற்றும் பலவற்றிற்கு எதிரான அவர்களின் போராட்டத்தில் மத மற்றும் சமூக சீர்திருத்தவாதிகளுக்கு உதவியது.
- சர்வதேச / உலகளாவிய சிந்தனை: தேசியவாதம் மற்றும் ஜனநாயகத்தின் அதிகரித்து வரும் அலைகள், பத்தொன்பதாம் நூற்றாண்டின் பிற்பகுதியில் இந்திய மக்களின் சமூக கட்டமைப்புகள் மற்றும் மதக் கண்ணோட்டங்களை சீர்திருத்த மற்றும் ஜனநாயகப்படுத்துவதற்கான முயற்சிகளில் வெளிப்பாட்டைக் கண்டன.
- தேசியவாத உணர்வுகளின் எழுச்சி, புதிய பொருளாதார சக்திகளின் உருவாக்கம், கல்வியின் விரிவாக்கம், சமகால மேற்கத்திய சிந்தனைகள் மற்றும் கலாச்சாரத்தின் தாக்கம் மற்றும் மேம்பட்ட உலகளாவிய விழிப்புணர்வு போன்ற காரணிகள் சீர்திருத்த உந்துதலை தீவிரப்படுத்தியது.

கிழக்கு இந்தியாவில் (வங்காளம்) இந்து சீர்திருத்த இயக்கங்கள்

- பிரம்ம சமாஜ் போன்ற பல சீர்திருத்த அமைப்புகளின் மையமாக வங்காளம் இருந்தது.

(1) ராஜா ராமோஹன் ராயின் பிரம்ம சமாஜ்

- 1828 ஆம் ஆண்டில், ராஜா ராம்மோகன் ராய் பிரம்ம சபையை நிறுவினார் , அது பின்னர் 'பிரம்ம சமாஜ்' என மறுபெயரிடப்பட்டது.
- பிரம்ம சமாஜம் இந்து மதத்தை சீர்திருத்த முயற்சிகளை மேற்கொண்டது, துஷ்பிரயோகங்களை நீக்கி, ஒரே கடவுள் வழிபாட்டின் அடிப்படையிலும், வேதங்கள் மற்றும் உபநிடதங்களின் போதனைகளின் அடிப்படையிலும் அது வேதங்களின் தவறான கொள்கையை நிராகரித்தது.

- பிரம்மோஸ் அடிப்படையில் உருவ வழிபாடு மற்றும் மூடநம்பிக்கை நடைமுறைகள் மற்றும் சடங்குகளை எதிர்த்தார், உண்மையில் முழு பிராமணிய அமைப்புக்கும்.
- பிரம்மோஸ் சிறந்த சமூக சீர்திருத்தவாதிகளும் கூட. அவர்கள் சாதி அமைப்பு மற்றும் குழந்தை திருமணத்தை தீவிரமாக எதிர்த்தனர் மற்றும் விதவை மறுமணம் உட்பட பெண்களின் பொது மேம்பாட்டை ஆதரித்தனர், மேலும் ஆண்களுக்கும் பெண்களுக்கும் நவீன கல்வி பரவியது.
- ராஜா ராம்மோகன் ராயின் பிரம்ம பாரம்பரியம் 1843க்குப் பிறகு தேவேந்திரநாத் தாகூராலும், 1866க்குப் பிறகு கேசுப் சந்திர சேனாலும் முன்னெடுக்கப்பட்டது.

(2) தேபேந்திரநாத் தாகூரின் தத்வபோதினி சபா மற்றும் ஆதி பிரம்ம சமாஜ்

- ரவீந்திரநாத் தாகூரின் தந்தை தேபேந்திரநாத் தாகூர் 1839 இல் தத்வபோதினி சபையை உருவாக்கினார்.
- பின்னர் அவர் 1842 இல் பிரம்ம சமாஜத்தில் சேர்ந்தபோது ஒரு புதிய வாழ்க்கையை கொடுத்தார்.
- பகுத்தறிவுக் கண்ணோட்டத்துடன் இந்தியாவின் கடந்த காலத்தைப் பற்றிய முறையான ஆய்வுக்கு அவர் தன்னை அர்ப்பணித்துக் கொண்டார்.
- ராஜா ராம் மோகன் ராயின் கருத்துகளைப் பரப்பினார்.

(3) கேசப் சந்திர சென் எழுதிய இந்தியாவின் பிரம்ம சமாஜ்

- கேசப் சந்திர சென் 1858 இல் பிரம்ம சமாஜத்தில் சேர்ந்தார் மற்றும் தேபேந்திரநாத் தாகூரால் ஆச்சார்யா ஆக்கப்பட்டார்.
- வங்காளத்திற்கு வெளியே ஐக்கிய மாகாணங்கள், பஞ்சாப், பம்பாய் மற்றும் மெட்ராஸ் ஆகிய இடங்களில் பிரம்ம சமாஜத்தை பிரபலப்படுத்துவதில் முக்கிய பங்கு வகித்தார்.
- 1863 ஆம் ஆண்டில், பம்பாயில் பிரார்த்தனா சமாஜத்தை உருவாக்குவதற்கு கேஷாப் முக்கியப் பங்காற்றினார், அது கல்வி மற்றும் வற்புறுத்தலை நம்பியிருந்தது, இந்து மரபுவழியுடன் நேரடி மோதலில் அல்ல.
- கேசப் சென் மத உலகளாவிய வாதத்தில் வலுவான நம்பிக்கை கொண்டவர். "எல்லா மதங்களிலும் உண்மைகள் காணப்பட வேண்டும் என்பது எங்கள் நிலைப்பாடு அல்ல, ஆனால் உலகில் நிறுவப்பட்ட அனைத்து மதங்களும் உண்மையானவை" என்று அவர் அடிக்கடி கூறினார்.
- அவரது தீவிரத்தன்மை அவரை தேபேந்திரநாத்துடன் எதிர்ப்பை ஏற்படுத்தியது. 1866 ஆம் ஆண்டில், சமாஜ் முறையாக ஆதி பிரம்ம சமாஜ் (தேபேந்திரநாத் தாகூர் தலைமையில்) மற்றும் இந்தியாவின் பிரம்ம சமாஜ் (கேசப் சந்திர சென் தலைமையில்) என பிரிக்கப்பட்டது.
- 1873 ஆம் ஆண்டில், அனைத்து ஆர்த்தடாக்ஸ் இந்து சடங்குகளையும் பின்பற்றி தனது சொந்த 13 வயது மகளுக்கு திருமணம் செய்து வைக்கும் விவரிக்க

முடியாத செயல் காரணமாக, இந்தியாவின் பிரம்ம சமாஜம் மீண்டும் பிளவுபட்டது.

(4) ஹென்றி டெரோசியோவின் இளம் வங்காள இயக்கம்

- ஹென்றி 1826–31 வரை இந்துக் கல்லூரியில் கற்பித்தார்.
- பிரெஞ்சுப் புரட்சியால் ஈர்க்கப்பட்ட அவர், தனது மாணவர்களுக்கு சுதந்திரமாக, பகுத்தறிவுடன் சிந்திக்கவும், அனைத்து அதிகாரங்களையும் கேள்வி கேட்கவும் கற்றுக் கொடுத்தார்.

(5) சுவாமி விவேகானந்தரின் ராமகிருஷ்ண இயக்கம்

- ராமகிருஷ்ண பரமஹம்சர் (1834–86) துறவு, தியானம் மற்றும் பக்தி (பக்தி) ஆகியவற்றின் பாரம்பரிய வழிகளில் மத இரட்சிப்பை நாடிய ஒரு துறவி ஆவார்.
- கடவுள் மற்றும் இரட்சிப்புக்கு பல பாதைகள் இருப்பதாகவும், மனிதனின் சேவை கடவுளின் சேவை என்றும் அவர் வலியுறுத்தினார், ஏனென்றால் மனிதன் கடவுளின் உருவகம்.
- சுவாமி விவேகானந்தர் (1863–1902) இவரது சீடர் ஆவார்.
- ராமகிருஷ்ணரின் மதச் செய்திகளை விவேகாந்தர் பிரபலப்படுத்தினார். சமகால இந்திய சமூகத்தின் தேவைகளுக்கு ஏற்ற வகையில் அதை வைக்க முயன்றார்.
- விவேகாந்தர் 1898 இல் எழுதினார்; "எங்கள் சொந்த தாய்நாட்டிற்கு இந்து மதம் மற்றும் இஸ்லாம் ஆகிய இரண்டு பெரிய அமைப்புகளின் சந்திப்பு... ஒரே நம்பிக்கை".
- அதே சமயம், இந்தியத் தத்துவ மரபின் மேன்மையான அணுகுமுறையையும் அவர் நம்பினார். முழு பகுத்தறிவு அமைப்பு என்று அவர் அறிவித்த வேதாந்தத்திற்கு அவரே முக்கியத்துவம் செலுத்தினார்.
- இந்தியர்கள் உலகின் பிற பகுதிகளுடனான தொடர்பை இழந்து தேக்கமடைந்து விட்டனர் என்று விவேகானந்தர் விமர்சித்தார்.
- விவேகானந்தர் சாதி அமைப்பையும், சடங்குகள் மற்றும் மூடநம்பிக்கைகளுக்கு இந்து மதம் முக்கியத்துவம் கொடுப்பதையும் கண்டித்தார்.
- சுதந்திரம், சமத்துவம் மற்றும் சுதந்திர சிந்தனை ஆகியவற்றின் உணர்வை மக்கள் உள்வாங்க வேண்டும் என்று அவர் வலியுறுத்தினார்.
- விவேகானந்தர் ஒரு சிறந்த மனிதநேயவாதி. நாட்டின் எளிய மக்களின் ஏழ்மை, துயரம் மற்றும் துன்பங்களால் அதிர்ச்சியடைந்த அவர் இவ்வாறு எழுதினார்: "நான் நம்பும் ஒரே கடவுள், அனைத்து ஆன்மாக்களின் கூட்டுத்தொகை, எல்லாவற்றிற்கும் மேலாக, என் கடவுள் துன்மார்க்கன், என் கடவுள் துன்பப்பட்டவர், என் எல்லா இனத்திலும் ஏழை கடவுள்"
- படித்த இந்தியர்களிடம், அவர் கூறியதாவது: கோடிக்கணக்கானோர் பசியிலும் அறியாமையிலும் வாழும் வரை, அவர்களின் செலவில் கல்வி பயின்ற ஒவ்வொரு மனிதனையும் நான் துரோகியாகவே வைத்திருக்கிறேன்.

- 1897 இல், விவேகானந்தர் மனிதாபிமான நிவாரணம் மற்றும் சமூகப் பணிகளை மேற்கொள்ள ராமகிருஷ்ணா மிஷனை நிறுவினார். இது சமூக நன்மை மற்றும் சமூக சேவைக்கு முக்கியத்துவம் அளித்தது.

மேற்கு இந்தியாவில் (மகாராஷ்டிரா) இந்து சீர்திருத்த இயக்கங்கள்

- 1840 ஆம் ஆண்டு பம்பாயில் பர்மஹன்ஸ்மண்டலியால் மதச் சீர்திருத்தங்கள் தொடங்கப்பட்டன, இது உருவ வழிபாடு மற்றும் சாதி அமைப்பை எதிர்த்துப் போராடுவதை நோக்கமாகக் கொண்டது. மேற்கத்திய இந்தியாவின் ஆரம்பகால மத சீர்திருத்தவாதி கோபால் ஹரி தேஷ்முக் ஆவார், அவர் மராத்தியில் எழுதியவர் 'லோகஹித்வாடி' என்று பிரபலமாக அறியப்பட்டார். அவர் இந்து மரபுவழி மீது சக்திவாய்ந்த பகுத்தறிவுத் தாக்குதல்களைச் செய்தார் மற்றும் மத மற்றும் சமூக சமத்துவத்தைப் போதித்தார்.

ததோபா பாண்டுரங் மற்றும் ஆத்மாரம் பாண்டுரங்கின் பிரார்த்தனை சமாஜ்:

- பிரார்த்தனா சமாஜ் அல்லது சமஸ்கிருதத்தில் "பிரார்த்தனை சங்கம்", முந்தைய சீர்திருத்த இயக்கங்களின் அடிப்படையில் இந்தியாவின் பம்பாயில் மத மற்றும் சமூக சீர்திருத்தத்திற்கான இயக்கமாகும்.
- 1863 ஆம் ஆண்டு கேசுப் சந்திரா சென் மகாராஷ்டிராவிற்கு விஜயம் செய்தபோது, ஒரே கடவுளை நம்பி ஒரே கடவுளை வணங்க வேண்டும் என்ற நோக்கத்துடன், தாதோபா பாண்டுரங் மற்றும் அவரது சகோதரர் ஆத்மாராம் பாண்டுரங் ஆகியோரால் பிரார்த்தனா சமாஜ் நிறுவப்பட்டது.
- மகாதேவ் கோவிந்த் ரானடே இணைந்த பிறகு இது பிரபலமானது. பிரபல சமஸ்கிருத அறிஞரும் வரலாற்றாசிரியருமான ஜி பண்டார்கர் மற்றும் மகாதேவ் கோவிந்த் ரானடே (1842—1901) ஆகிய இரு பெரும் தலைவர்கள் இருந்தனர்.
- நவீன அறிவின் வெளிச்சத்தில் இந்துக்களின் சமூக அமைப்பின் சீர்திருத்தங்களை ஆதரித்த புத்திஜீவிகள் முக்கிய சீர்திருத்தவாதிகள்.
- பிரபல தெலுங்கு சீர்திருத்தவாதியும் எழுத்தாளருமான கண்டுகுரி வீரேசலிங்கத்தால் இது தென்னிந்தியாவிற்கு பரவியது.
- நவீன இந்தியாவின் மிகப் பெரிய பகுத்தறிவு சிந்தனையாளர்களில் ஒருவரான கோபால் கணேஷ் அகர்கரும் இந்த நேரத்தில் மகாராஷ்டிராவில் வாழ்ந்து பணியாற்றினார்.

சுவாமி தயானந்த சரஸ்வதியின் ஆர்ய சமாஜ்:

- ஆர்ய சமாஜம் மேற்கு மற்றும் வட இந்தியாவில் இந்து மதத்தை சீர்திருத்தும் பணியை மேற்கொண்டது.
- இது 1875 இல் சுவாமி தயானந்த சரஸ்வதியால் (1824—83) நிறுவப்பட்டது.
- சுயநலம் மற்றும் அறியாமை பாதிரிகள் தவறான போதனைகள் நிறைந்த புராணங்களின் உதவியுடன் இந்து மதத்தை சிதைத்ததாக சுவாமி தயானந்த் நம்பினார்.

- ஸ்வாமி தயானந்தர் தனது சொந்த உத்வேகத்திற்காக, கடவுளின் ஈர்க்கப்பட்ட வார்த்தையாகவும், அனைத்து அறிவின் ஊற்றாகவும் அவர் கருதிய வேதங்களுக்குச் சென்றார்.
- சுவாமி தயானந்தின் சீடர்கள் சிலர் பின்னர் மேற்கத்திய வழிகளில் கல்வியை வழங்குவதற்காக நாட்டில் பள்ளி மற்றும் கல்லூரிகளின் வலையமைப்பைத் தொடங்கினர். இந்த முயற்சியில் லாலா ஹன்ஸ்ராஜ் முக்கிய பங்கு வகித்தார்.
- 1902 ஆம் ஆண்டில், சுவாமி ஷ்ரதானந்தா கல்வியின் பாரம்பரிய இலட்சியங்களைப் பரப்புவதற்காக ஹர்த்வார் அருகே குருகுலத்தைத் தொடங்கினார்.
- ஆர்ய சமாஜத்தின் நோக்கங்களில் ஒன்று இந்துக்கள் மற்ற மதங்களுக்கு மாறுவதைத் தடுப்பதாகும். இது பிற மதங்களுக்கு எதிரான அறப்போரைத் தொடங்க வழிவகுத்தது. 20 ஆம் நூற்றாண்டில் இந்தியாவில் வகுப்புவாதத்தின் வளர்ச்சிக்கு இந்த சிலுவைப் போர் ஒரு காரணியாக அமைந்தது.

தென்னிந்தியாவில் (மகாராஷ்டிரா) இந்து சீர்திருத்த இயக்கங்கள்

- தியோசாபிகல் சொசைட்டி மகாராஷ்டிராவில் வேரூன்றிய ஒரு பெரிய இந்து சீர்திருத்த இயக்கமாகும்.

மேடம் ஹெச்பி பிளாவட்ஸ்கி மற்றும் கர்னல் எஸ். ஓல்காட் ஆகியோரால் தியோசாபிகல் சொசைட்டி நிறுவப்பெற்றது

- தியோசாபிகல் சொசைட்டி அமெரிக்காவில் மேடம் ஹெச்பி பிளாவட்ஸ்கி மற்றும் கர்னல் எஸ். ஓல்காட் ஆகியோரால் நிறுவப்பட்டது, பின்னர் அவர் இந்தியாவிற்கு வந்து 1886 இல் சென்னைக்கு அருகிலுள்ள அடையாரில் சொசைட்டியின் தலைமையகத்தை நிறுவினார்.
- 1893 ஆம் ஆண்டு இந்தியாவிற்கு வந்த திருமதி அன்னி பெசன்ட் அவர்கள் அளித்த தலைமையின் விளைவாக, தியோசோபிஸ்ட் இயக்கம் விரைவில் இந்தியாவில் வளர்ந்தது.
- தியோசபிஸ்டுகள் இந்து மதம், ஜோராஸ்ட்ரியனிசம் மற்றும் பௌத்தத்தின் பண்டைய மதங்களின் மறுமலர்ச்சி மற்றும் பலப்படுத்துதலை ஆதரித்தனர். ஆன்மாவின் இடமாற்றத்தின் கோட்பாட்டை அவர்கள் அங்கீகரித்தனர்.
- இந்தியாவில் திருமதி பெசண்டின் பல சாதனைகளில் ஒன்று பனாரஸில் மத்திய இந்து பள்ளியை நிறுவியது, பின்னர் மதன் மோகன் மாளவியாவால் பெனாரஸ் இந்து பல்கலைக்கழகமாக உருவாக்கப்பட்டது.

முஸ்லிம்களிடையே சமய சீர்திருத்தங்கள்

- சயீத் அகமது கான் மற்றும் முஹம்மது இக்பால் போன்ற பல முக்கிய தலைவர்கள் இந்தியாவில் முஸ்லீம் மக்களை பாதித்துள்ளனர்.

சயீத் அகமது கான் மற்றும் அலிகார் பள்ளி

- முஸ்லீம்களில் மிக முக்கியமான சீர்திருத்தவாதி சயீத் அகமது கான் (1817—98).

- அவரது பார்வையில், மனித பகுத்தறிவு, அறிவியல் அல்லது இயற்கையுடன் முரண்படும் குர்ஆனின் எந்த விளக்கமும் உண்மையில் தவறான விளக்கமாகும்.
- அவர் தனது வாழ்நாள் முழுவதும் பாரம்பரியத்திற்கு கண்மூடித்தனமான கீழ்ப்படிதல், பழக்கவழக்கம், அறியாமை மற்றும் பகுத்தறிவின்மை ஆகியவற்றிற்கு எதிராக போராடினார்.
- நவீன மேற்கத்திய அறிவியல் அறிவு மற்றும் கலாச்சாரத்தை உள்வாங்குவதன் மூலம் மட்டுமே முஸ்லிம்களின் மத மற்றும் சமூக வாழ்க்கையை மேம்படுத்த முடியும் என்று சையத் அஹ்மத் கான் நம்பினார். எனவே, நவீன கல்வியை மேம்படுத்துவது அவரது வாழ்நாள் முழுவதும் முன்னுரிமையாக இருந்தது.
- 1875 ஆம் ஆண்டில் அவர் அலிகாரில் மேற்கத்திய அறிவியல் மற்றும் கலாச்சாரத்தைப் பரப்புவதற்கான மையமாக முகமதிய ஆங்கிலோ—ஓரியண்டல் கல்லூரியை நிறுவினார். பின்னர், இக்கல்லூரி அலிகார் முஸ்லிம் பல்கலைக்கழகமாக வளர்ந்தது.
- சயீத் அஹ்மதின் சீர்திருத்த வெறி சமூகத் துறையையும் தழுவியது. இடைக்கால பழக்கவழக்கங்களையும் சிந்தனை மற்றும் நடத்தை முறைகளையும் கைவிடுமாறு அவர் முஸ்லிம்களை வலியுறுத்தினார்.
- குறிப்பாக, அவர் சமூகத்தில் பெண்களின் நிலையை உயர்த்துவதற்கு ஆதரவாக எழுதினார் மற்றும் பர்தாவை அகற்றி, பெண்களிடையே கல்வி பரவலை ஆதரித்தார்.
- பலதார மணம் மற்றும் எளிதான விவாகரத்து போன்ற பழக்க வழக்கங்களையும் அவர் கண்டித்துள்ளார்.
- அவர் வகுப்புவாத மோதலை எதிர்த்தார்.
- இந்துக்களும் முஸ்லிம்களும் ஒன்றிணைய வேண்டும் என்று அவர் 1883 இல் வேண்டுகோள் விடுத்தார், “இப்போது நாங்கள் இருவரும் இந்தியாவின் காற்றில் வாழ்கிறோம், கங்கை மற்றும் யமுனையின் புனித நீரை அருந்துகிறோம். நாங்கள் இருவரும் இந்திய மண்ணின் விளைபொருட்களை உண்கிறோம்.
- இருப்பினும், தனது வாழ்நாளின் இறுதிக் கட்டத்தில், தன்னைப் பின்பற்றுபவர்கள் வளர்ந்து வரும் தேசிய இயக்கத்தில் சேருவதைத் தடுக்க இந்து ஆதிக்கத்தைப் பற்றி பேசத் தொடங்கினார்.

வஹாபி இயக்கம்:

- சையது அகமது அவர்களால் தொடங்கப்பட்டது
- சையத் அகமது இஸ்லாத்தின் மீதான மேற்கத்திய தாக்கங்களை விமர்சித்தார் மற்றும் உண்மையான இஸ்லாம் மற்றும் அரேபிய கலாச்சாரத்தை மறுசீரமைக்க வேண்டும் என்று வாதிட்டார்.
- சையத் அகமது சிறந்த தலைவராக (இமாம்) போற்றப்பட்டார்.

- ஆன்மிக துணை ஆட்சியாளர்களின் (கலிஃபா) கீழ் செயல்படுவதற்கான விரிவான ரகசியக் குறியீட்டுடன், நாடு தழுவிய அமைப்பு நிறுவப்பட்டது.
- ஆங்கிலேயருக்கு எதிரான மனப்பான்மையை விதைப்பதில் வஹாபிகளின் பங்கு குறிப்பிடத்தக்கது.
- 1860 களில் சித்தானாவில் உள்ள வஹாபி தளத்தின் மீதான தொடர்ச்சியான பிரிட்டிஷ் இராணுவத் தாக்குதல்கள், அத்துடன் வஹாபிகளுக்கு எதிரான தேசத் துரோகத்தின் பல நீதிமன்ற நடவடிக்கைகள், வஹாபி எதிர்ப்பை பலவீனப்படுத்தியது, அதே நேரத்தில் அரசாங்கத்துடனான இடைப்பட்ட தொடர்புகள் 1880 கள் மற்றும் 1890 கள் வரை நீடித்தன.

அஹ்மதியா இயக்கம்:

- இது மிர்சா குலாம் அகமது அவர்களால் தொடங்கப்பட்டது
- அஹ்மதியாக்கள் இந்தியாவில் தோன்றிய ஒரு முஸ்லீம் குழு.
- அது தன்னை முகமதிய மறுமலர்ச்சியின் தரநிலையாகக் குறிப்பிட்டது.
- பிரம்ம சமாஜத்தைப் போலவே, இது அனைத்து மனிதகுலத்திற்கும் உலகளாவிய மதத்தின் கருத்துக்களின் அடிப்படையில் நிறுவப்பட்டது, ஜிஹாதை (முஸ்லிமல்லாதவர்களுக்கு எதிரான புனிதப் போர்) நிராகரித்தது.
- இந்த முயற்சி இந்திய முஸ்லிம்களுக்கு மேற்கத்திய தாராளமயக் கல்வியை வழங்கியது.
- அஹ்மதியா சமூகம் மட்டுமே மெசியா, மிர்சா குலாம் அஹ்மத், மத மோதல்கள் மற்றும் இரத்தக்களரிகளை முடிவுக்குக் கொண்டு வந்து, ஒழுக்கம், அமைதி மற்றும் நீதியை மீட்டெடுக்க வந்ததாக நம்பும் ஒரே இஸ்லாமியக் குழுவாகும்.

தேவ்பந்த் இயக்கம்:

- முஹம்மது காசிம் நானௌதவி, ரஷீத் அஹ்மத் கங்கோஹி ஆகியோரால் ஆரம்பிக்கப்பட்டது.
- ஷரியாத் (நூல்கள் மற்றும் மத அறிவின் அடிப்படையிலான சட்டம்) மற்றும் தரீக்கா (மத அறிவு) ஆகிய இரண்டு முதன்மையான புள்ளிகளைக் கொண்ட இஸ்லாத்தை தேவ்பந்தீஸ் பார்த்தார்.
- இதன் விளைவாக, அவர்கள் சூஃபித்துவத்தையும் அதன் பல்வேறு வகையான ஒழுக்கங்களையும், அத்துடன் இஸ்லாமிய சட்டத்தின் நான்கு பள்ளிகளை விளக்குவதில் உலமாக்களின் செயல்பாடுகளையும் ஏற்றுக்கொண்டனர்.
- அவர்கள் சூஃபித்துவத்தை ஏற்றுக்கொண்டபோது, தியோபந்திகள் சில சடங்குகளையும், கற்றலைக் காட்டிலும் பரம்பரை வழியாக புனிதம் என்று கூறும் பீர்களின் அதிகாரத்தையும் நிராகரித்தனர்.

பரேல்வி இயக்கம்:

- சையத் அகமது ராய் பரேல்வி அவர்களால் தொடங்கப்பட்டது

- சையத் அஹ்மத் ராய் பரேல்வி இந்தியாவின் முன்னணி வஹாபி வாதி, தூய்மைவாத தீவிரவாதம் மற்றும் உடல் ஜிஹாதிசத்தை உறுதியாக ஆதரிப்பவர்.
- நக்சியபந்தியா, சிஷ்தியா, காத்ரியா போன்ற சூஃபி அமைப்புகளும் சில்சிலாக்களும் அவரை முதலில் பாதித்தன.
- இந்திய முஸ்லீம்களைப் பொறுத்தவரை, சையத் அகமதுவின் முஜாஹிதின் இயக்கம் இப்போது இல்லை, ஆனால் ஜிஹாதுக்கான அவரது மத அறிவுரைகள் "தகுதி மற்றும் வெகுமதிகளில் ஆன்மீக பிரார்த்தனையை விட அதிகமான பக்தி செயல்" என தொடர்ந்து மில்லியன் கணக்கானவர்களை பாதிக்கின்றன.
- இதன் விளைவாக, சில தீவிர ஜிஹாதி அமைப்புகள் துணைக்கண்டத்தில் ராய் பரேல்வியின் முஜாஹிதீன் இயக்கத்தின் மறுமலர்ச்சியை அறிவித்தன.

முஹம்மது இக்பால் (1876–1938)

- முஹம்மது இக்பால் நவீன இந்தியாவின் தலைசிறந்த கவிஞர்களில் ஒருவர்.
- இளைய தலைமுறை முஸ்லிம்கள் மற்றும் இந்துக்களின் தத்துவ மற்றும் மதக் கண்ணோட்டத்தை அவர் ஆழமாக பாதித்தார்.

பார்சிகள் மத்தியில் மத சீர்திருத்தங்கள்

- பார்சிகள் மத்தியில் நௌரோஜி ஃபர்டோன்ஜி, தாதாபாய் நௌரோஜி, எஸ்எஸ் பெங்காலி போன்ற முக்கிய நபர்கள் அடங்குவர்.

ரெஹ்னுமாய் மஸ்தயாசன் சபா அல்லது மத சீர்திருத்த சங்கம்

- 1851 இல், நௌரோஜி ஃபர்டோன்ஜி, தாதாபாய் நௌரோஜி, எஸ்எஸ் பெங்காலி மற்றும் பிறரால் ரெஹ்னுமாய் மஸ்தயாசன் சபா அல்லது மதச் சீர்திருத்த சங்கம் தொடங்கப்பட்டது.

சீக்கியர்களிடையே மத சீர்திருத்தங்கள்

- சீக்கியர்களிடையே மத சீர்திருத்தங்கள் 19 ஆம் நூற்றாண்டின் இறுதியில் அமிர்தசரஸில் கல்சா கல்லூரி தொடங்கப்பட்டது. ஆனால் 1920 க்குப் பிறகு பஞ்சாபில் அகாலி இயக்கம் எழுந்தபோது முயற்சிகள் வேகம் பெற்றன.

அகாலி இயக்கம் (பஞ்சாப்)

- அகாலிகளின் முக்கிய நோக்கம் குருத்வாராக்கள் அல்லது சீக்கிய ஆலயங்களின் நிர்வாகத்தை தூய்மைப்படுத்துவதாகும். இந்த குருத்வாராக்கள் பக்தியுள்ள சீக்கியர்களால் பெருமளவில் நிலமும் பணமும் பெற்றிருந்தன.
- அகாலிகளின் தலைமையிலான சீக்கிய மக்கள் மகான்களுக்கும் அவர்களுக்கு உதவிய அரசாங்கத்திற்கும் எதிராக சக்திவாய்ந்த சத்தியாகிரகத்தைத் தொடங்கினர் (1921).

சீக்கிய இயக்கங்கள்:

- இது தாக்கூர் சிங் சந்தவாலியா மற்றும் கியானி கியான் சிங் ஆகியோரால் தொடங்கப்பட்டது.

- சபையின் இலக்குகள் சீக்கிய மதத்தை அதன் அசல் தூய்மைக்கு மீட்டெடுப்பது, வரலாற்று மத இலக்கியங்கள் மற்றும் பத்திரிகைகளை அச்சிடுவது, தகவல்களை பரப்புவது, பஞ்சாபி பாடுவது, சீக்கிய அப்போஸ்தலர்களை அவர்களின் மதத்திற்கு திருப்பி அனுப்புவது மற்றும் சீக்கிய கல்வி திட்டத்தில் ஆங்கிலேயர்களை சேர்ப்பது.
- பின்னர், அமிர்தசரஸ் சிங் சபா, லாகூர் சிங் சபா என்ற புதிய ஜனநாயக அமைப்பால் பின்பற்றப்பட்டது.
- சிறிது காலத்திற்குப் பிறகு, கல்சா திவானி மற்றும் 1920 இல் சீக்கிய வழிபாட்டுத் தலங்கள் மீதான கட்டுப்பாட்டிற்கான சண்டை போன்ற பிற அமைப்புகளால் சிங் சபாக்கள் மூழ்கடிக்கப்பட்டன.

நிரங்காரி இயக்கம்:

- பாபா தயாள் தாஸ் அவர்களால் தொடங்கப்பட்டது
- நிரங்காரிகள் பொருத்தமான மத நடைமுறையை வலியுறுத்தினர், எது ஏற்கத்தக்கது என்பதை தெளிவுபடுத்த ஹுகம்நாமாக்களை உருவாக்கி, தங்கள் சொந்த பாதிரியார்களால் பணிபுரியும் வழிபாட்டு மையங்களின் வலையமைப்பை நிறுவினர்.
- அவர்கள் ஆங்கிலேயர்களுடன் மோதவில்லை அல்லது சண்டையிடவில்லை, ஆனால் பஞ்சாபில் பிரிட்டிஷ் கட்டுப்பாட்டின் விளைவாக வளர்ந்தனர், இது சீக்கிய அரசாங்கத்தின் கட்டுப்பாடுகளிலிருந்து அவர்களை விடுவித்தது.
- இதன் விளைவாக, நிரங்காரிகள் சீக்கிய நம்பிக்கையின் நிரந்தர துணைக்குழுவாக மாறி, சீக்கியர்களை இந்துக்களிடமிருந்து பிரிக்கும் வரிகளை தெளிவுபடுத்த உதவியது.

நாம்தாரி இயக்கம்:

- பாபா ராம் சிங் அவர்களால் தொடங்கப்பட்டது
- ஆரம்பத்தில், இந்த இயக்கம் குரு கோவிந்த் சிங்கின் கல்சாவின் அடித்தளத்தால் வடிவமைக்கப்பட்ட தொடர்ச்சியான விழாக்களைப் பின்பற்றியது.
- கிருபனைத் தவிர, நாம்தாரிகள் ஐந்து சீக்கியச் சின்னங்களை (வாள்) அணிய வேண்டிய கட்டாயம் ஏற்பட்டது. இருப்பினும், அவர்கள் ஒரு லத்தி (மூங்கில் தண்டு) எடுத்துச் செல்ல வேண்டிய கட்டாயம் ஏற்பட்டது.
- கடவுள்கள், தெய்வங்கள், சிலைகள், கல்லறைகள், கல்லறைகள், மரங்கள் மற்றும் பாம்புகளின் வழிபாடுகள் மற்றும் பிராமண ஆசாரியர்களால் செய்யப்படும் பிரபலமான துறவிகள் மற்றும் சடங்குகளை நாம்தாரிகள் நிராகரித்தனர்.
- சீக்கிய குருத்வாராக்களின் (வழிபாட்டுத் தலங்கள்) பரம்பரைப் பராமரிப்பாளர்களின் அதிகாரத்தையும் நாம்தாரிகள் எதிர்த்தனர்.

தென்னிந்தியாவில் சமூக சமய சீர்திருத்த இயக்கங்கள்:

SNDP (ஸ்ரீ நாராயண குரு தர்ம பரிபாலன இயக்கம்:

- ஸ்ரீ நாராயண குரு தர்ம பரிபாலன இயக்கம் (SNDP) என்பது ஸ்ரீ நாராயண குரு சுவாமிகளால் நிறுவப்பட்ட கேரளாவை தளமாகக் கொண்ட ஒரு பிராந்திய இயக்கமாகும்.
- இந்த இயக்கம் தாழ்த்தப்பட்ட மற்றும் உயர்சாதியினரிடையே உள்ள பகைமையால் தூண்டப்பட்டது.
- கலவன்கோட்டில் அவர் பிரதிஷ்டை செய்த கோயில் ஒன்றில் சிலைகளுக்குப் பதிலாக கண்ணாடிகளைப் பராமரித்து வந்தார்.
- நம் ஒவ்வொருவருக்குள்ளும் தெய்வீகம் இருக்கிறது என்ற அவரது செய்தியை இது குறிக்கிறது.
- கேரளாவின் காலடியில், அத்வைத ஆசிரமத்தையும் நிறுவினார்.

வொக்கலிகர சங்கம்:

- மைசூரில், வொக்கலிகரா சங்கம் 1905 இல் பிராமண எதிர்ப்பு இயக்கத்தைத் தொடங்கியது.
- இது கர்நாடகா மாநிலத்தைச் சேர்ந்த அமைப்பாகும்.
- ஒரு போர்வீரர் மற்றும் விவசாயி சமூகமாக, அவர்கள் பாரம்பரியமாக பழைய மைசூரில் மிகப்பெரிய மக்கள்தொகை, அரசியல் மற்றும் பொருளாதார ஆதிக்கத்தைப் பெற்றுள்ளனர்.

நீதி இயக்கம்:

- சி.நடேசனார், டி.எம்.நாயர், பி. தியாகராஜா ஆகியோரால் தொடங்கப்பட்டது
- பிராமணர் அல்லாதவர்களுக்கு வேலை வாய்ப்பு மற்றும் சட்டமன்றங்களில் பங்கேற்பதற்காக மெட்ராஸ் மாகாணத்தில் தொடங்கப்பட்டது.
- 1917 இல், மெட்ராஸ் மாகாணத்தில் சங்கம் தாழ்த்தப்பட்ட வகுப்பினருக்கு சட்டமன்றத்தில் தனித்துவமான பிரதிநிதித்துவம் வழங்கப்பட வேண்டும் என்று வலியுறுத்தப்பட்டது.

சுயமரியாதை இயக்கம்:

- தந்தை பெரியார் [EV ராமசாமி] அவர்களால் தொடங்கப்பட்டது.
- பிராமண ஆட்சியை ஒழிக்கவும், சமூகத்தில் பிற்படுத்தப்பட்ட பிரிவினர் மற்றும் பெண்களுக்கு சம உரிமை, தெலுங்கு, தமிழ், கன்னடம், மலையாளம் போன்ற திராவிட மொழிகளின் மறுமலர்ச்சிக்காகவும் இது ஒரு சமத்துவ இயக்கம்.
- சுயமரியாதை இயக்கத்தின் நோக்கங்கள் "நமது குறிப்புகள்" மற்றும் "திறவிடக்கலக்க லடையம்' ஆகிய இரண்டு சிறு புத்தகங்களில் விளக்கப்பட்டு கூறப்பட்டுள்ளன.
- இந்த இயக்கம் சமூகக் கட்டமைப்புகளை அகற்ற முயல்கிறது, இதில் ஒரு வகுப்பினர் மற்றொரு வகுப்பை விட உயர்ந்தவர்கள் என்று கூறிக்கொள்கிறார்கள்

மற்றும் சில ஆண்கள் மற்றவர்களை விட உயர்ந்த பிறவிகள் என்று கூறுகின்றனர்.

பெண்கள் மற்றும் பிற்படுத்தப்பட்ட சாதியினரை உயர்த்தும் சமூக சீர்திருத்த இயக்கங்கள்

- 19 ஆம் நூற்றாண்டில் தேசிய எழுச்சியின் முக்கிய விளைவு சமூக சீர்திருத்தத் துறையில் காணப்பட்டது.
- புதிதாகப் படித்தவர்கள் கடுமையான சமூக மரபுகள் மற்றும் காலாவதியான பழக்கவழக்கங்களுக்கு எதிராக பெருகிய முறையில் கிளர்ச்சி செய்தனர்.
- 20 ஆம் நூற்றாண்டில், குறிப்பாக 1919 க்குப் பிறகு, தேசிய இயக்கம் சமூக சீர்திருத்தத்தின் முக்கிய பிரச்சாரகராக மாறியது.
- பெருகிய முறையில், சீர்திருத்தவாதிகள் மக்களைச் சென்றடைய இந்திய மொழியில் பிரச்சாரத்தை நாடினர்.
- நாவல்கள், நாடகங்கள், கவிதைகள், சிறுகதைகள், பத்திரிக்கைகள் மற்றும் முப்பதுகளில் சினிமா போன்றவற்றையும் அவர்கள் தங்கள் கருத்துக்களைப் பரப்பப் பயன்படுத்தினர்.
- சமூக சீர்திருத்த இயக்கங்கள் இரண்டு நோக்கங்களை அடைய முக்கியமாக முயன்றன
    - பெண்களின் விடுதலை மற்றும் அவர்களுக்கு சம உரிமைகளை விரிவுபடுத்துதல் மற்றும்
    - சாதிய இறுக்கங்களை நீக்குதல் மற்றும் குறிப்பாக தீண்டாமை ஒழிப்பு.

பெண்களை உயர்த்தும் இயக்கங்கள்

- விடுதலை என்பது கட்டுப்பாடு அல்லது மற்றொருவரின் சக்தியிலிருந்து விடுபடுவதைக் குறிக்கிறது.
- இந்தியாவில் எப்போதாவது ரசியா சுல்தானா, சந்த் பீபி அல்லது அஹில்யாபாய் ஹோல்கர் போன்ற குணாதிசயங்கள் மற்றும் ஆளுமை கொண்ட பெண்கள் எழுந்தது உண்மைதான். ஆனால் அவை பொதுவான வடிவத்திற்கு விதிவிலக்காக இருந்தன, எந்த வகையிலும் படத்தை மாற்ற வேண்டாம்.
- 1880 களுக்குப் பிறகு, டஃபரின் மருத்துவமனைகள் (வைஸ்ராயின் மனைவி லேடி டஃபெரின் பெயரிடப்பட்டது) தொடங்கப்பட்டபோது, இந்தியப் பெண்களுக்கு நவீன மருத்துவம் மற்றும் குழந்தைப் பிரசவ நுட்பங்கள் கிடைக்க முயற்சிகள் மேற்கொள்ளப்பட்டன.
- சுதந்திரப் போராட்டத்தில் பெண்கள் முக்கியப் பங்காற்றினர்.
- வங்கப் பிரிவினைக்கு எதிரான போராட்டத்திலும், ஹோம் ரூல் இயக்கத்திலும் பெரும் எண்ணிக்கையில் கலந்து கொண்டனர்.

- பிரபல கவிஞர் சரோஜினி நாயுடு தேசிய காங்கிரஸின் தலைவரானார். 1937 ஆம் ஆண்டு பிரபலமான அமைச்சகங்களில் பல பெண்கள் அமைச்சர்கள் அல்லது பாராளுமன்ற செயலாளர்கள் ஆனார்கள்.
- இந்த நோக்கத்திற்காக அவர்கள் பல அமைப்புகளையும் நிறுவனங்களையும் தொடங்கினர், அதில் மிகவும் சிறப்பானது 1927 இல் நிறுவப்பட்ட அகில இந்திய மகளிர் மாநாடு.
- 1956 ஆம் ஆண்டின் இந்து வாரிசுச் சட்டம் மகளையும் மகனுடன் இணை வாரிசாக மாற்றியது.
- 1955 ஆம் ஆண்டின் இந்து திருமணச் சட்டம் குறிப்பிட்ட காரணங்களுக்காக திருமணத்தை கலைக்க அனுமதித்தது.

பிற்படுத்தப்பட்ட சாதியை உயர்த்தும் இயக்கங்கள்

- சமூக சீர்திருத்த இயக்கத்தின் தாக்குதலின் மற்றொரு முக்கிய இலக்காக சாதி அமைப்பு இருந்தது. இக்காலத்தில் இந்துக்கள் பல சாதிகளாகப் பிரிந்திருந்தனர்.
- தீண்டத்தகாதவர்கள் ஏராளமான மற்றும் கடுமையான குறைபாடுகள் மற்றும் கட்டுப்பாடுகளால் பாதிக்கப்பட்டனர். அவரால் இந்துக் கோவில்களுக்குள் நுழையவோ, சாஸ்திரங்களைப் படிக்கவோ முடியவில்லை. நாட்டின் சில பகுதிகளில், குறிப்பாக தெற்கில், அவர்களின் நிழல் தவிர்க்கப்பட வேண்டும்.
- தீண்டத்தகாதவரின் உடை, உணவு, வசிக்கும் இடம், அனைத்தும் கவனமாக ஒழுங்குபடுத்தப்பட்டன. உயர் சாதியினர் பயன்படுத்தும் கிணறுகள் மற்றும் தொட்டிகளில் இருந்து அவரால் தண்ணீர் எடுக்க முடியவில்லை; தீண்டத்தகாதவர்களுக்காக பிரத்யேகமாக ஒதுக்கப்பட்ட கிணறுகள் மற்றும் தொட்டிகளில் இருந்து மட்டுமே அவர் அவ்வாறு செய்ய முடியும்.
- நவீன இந்தியாவில், அது ஒரு ஐக்கிய—தேசம்—உணர்வின் வளர்ச்சிக்கும் ஜனநாயகம் பரவுவதற்கும் பெரும் தடையாக அமைந்தது.
- இருப்பினும், பிரிட்டிஷ் ஆட்சியில் பல கூறுகள் இருந்தன, அவை படிப்படியாக சாதி அமைப்பைக் குறைமதிப்பிற்கு உட்படுத்தியது.
- நகரமயமாக்கல் மற்றும் நவீன தொழில்கள், இரயில்வே மற்றும் பேருந்துகளின் அறிமுகம் ஆகியவை பல்வேறு சாதிகளைச் சேர்ந்தவர்கள், குறிப்பாக நகரங்களில் வெகுஜன தொடர்பைத் தடுப்பதை கடினமாக்கியது. மாடம் வர்த்தகம் மற்றும் தொழில்துறையானது பொருளாதார நடவடிக்கையின் புதிய துறைகளை அனைவருக்கும் திறந்தது.
- தேசிய இயக்கத்தின் வளர்ச்சியும் சாதி அமைப்பை பலவீனப்படுத்துவதில் குறிப்பிடத்தக்க பங்கு வகித்தது.
- காந்தி போன்ற தலைவர்கள் அனைத்து பொது நடவடிக்கைகளிலும் தீண்டாமை ஒழிப்பை முதன்மையாக வைத்திருந்தனர்.

- 1932ல் காந்திஜி அனைத்திந்திய ஹரிஜன சங்கத்தை நிறுவினார். "தீண்டாமையின் வேர் மற்றும் கிளை நீக்கம்" என்ற அவரது பிரச்சாரம் மனிதநேயம் மற்றும் பகுத்தறிவின் அடிப்படையில் அமைந்தது.
- மகாராஷ்டிராவில், உயர் சாதி ஆதிக்கத்திற்கு எதிரான தனது போராட்டத்தின் ஒரு பகுதியாக, பிராமண மத அதிகாரத்திற்கு எதிராக வாழ்நாள் முழுவதும் இயக்கத்தை ஜோதிபா பூலே வழிநடத்தினார்.
- பட்டியலிடப்பட்ட சாதிகளில் ஒருவரான பி.ஆர்.அம்பேத்கர், சாதிக் கொடுமைக்கு எதிராக தனது வாழ்நாள் முழுவதையும் அர்ப்பணித்தார்.
- இதற்காக அவர் அகில இந்திய பட்டியலிடப்பட்ட சாதிகள் கூட்டமைப்பை ஏற்பாடு செய்தார். பல பிற பட்டியல் சாதித் தலைவர்கள் அகில இந்திய தாழ்த்தப்பட்ட வகுப்பினர் சங்கத்தை நிறுவினர்.
- கேரளாவில் ஸ்ரீ நாராயண குரு சாதி அமைப்புக்கு எதிராக வாழ்நாள் முழுவதும் போராட்டத்தை நடத்தினார்.
- இந்திய அரசியலமைப்புச் சட்டம் தீண்டாமையை இறுதியாக ஒழிப்பதற்கான சட்டக் கட்டமைப்பை வழங்கியது.

இந்தியர்கள் மீது சமூக—மத இயக்கங்களின் தாக்கம்

- இந்தியாவில் சமூக—மத இயக்கங்களின் நேர்மறையான மற்றும் எதிர்மறையான தாக்கங்கள் இருந்தன.

இந்தியாவில் சமூக—மத இயக்கங்களின் நேர்மறையான அம்சங்கள்

- நவீன காலத்தின் மதச் சீர்திருத்த இயக்கங்கள் ஒரு அடிப்படையான ஒற்றுமையைக் கொண்டிருந்தன.
- அவர்களில் பெரும்பாலோர் பகுத்தறிவு (பகுத்தறிவு) மற்றும் மனிதநேயம் ஆகிய இரட்டைக் கோட்பாடுகளை அடிப்படையாகக் கொண்டிருந்தனர், இருப்பினும் அவர்கள் சில சமயங்களில் நம்பிக்கை மற்றும் பழங்கால அதிகாரத்தை தங்கள் முறையீட்டை வலுப்படுத்த முயன்றனர்.
- அவர்கள் இந்திய மதத்தில் உள்ள சடங்கு, மூடநம்பிக்கை, பகுத்தறிவற்ற மற்றும் தெளிவற்ற கூறுகளை எதிர்த்தனர்.
- சுவாமி விவேகானந்தர் ஒருமுறை கூறினார்: "ஒவ்வொரு அறிவியலும் தன்னை நியாயப்படுத்திக் கொள்ளும் பகுத்தறிவின் மூலம் மதம் தன்னை நியாயப்படுத்துவது"
- ஒரு உயிரினமாக சமூகம் தொடர்ந்து மாறிக்கொண்டே இருக்கிறது, கடந்த காலத்திற்கு ஒருபோதும் செல்ல முடியாது என்ற முடிவுக்கு நீதிபதி ரானடே வந்தார்.
- சிறந்த சீர்திருத்தவாதிகள் மோடம் கருத்துக்கள் மற்றும் கலாச்சாரத்தை இந்திய கலாச்சார நீரோட்டங்களில் ஒருங்கிணைப்பதன் மூலம் சிறந்த முறையில் உள்வாங்க முடியும் என்று வாதிட்டனர்.

- சமய சீர்திருத்த இயக்கங்கள் பல இந்தியர்களுக்கு நவீன உலகத்துடன் ஒத்துப்போக உதவியது. இந்த இயக்கங்கள் இந்திய தேசியத்தின் தோற்றத்திற்கும் இறுதியில் சுதந்திரப் போராட்டத்திற்கும் வழிவகுத்தன.

இந்தியாவில் சமூக—மத இயக்கங்களின் எதிர்மறை அம்சங்கள்

- சமய சீர்திருத்த இயக்கங்களின் இரண்டு எதிர்மறை அம்சங்களையும் குறிப்பிடலாம்.
- **முதலாவதாக,** அவர்கள் அனைவரும் ஒரு சிறிய சதவீத மக்கள்தொகையின் தேவைகளை பூர்த்தி செய்தனர் — நகர்ப்புற நடுத்தர மற்றும் உயர் வகுப்பினர்.
- **இரண்டாவது** வரம்பு, பின்னர் ஒரு பெரிய எதிர்மறை காரணியாக மாறியது, பின்னோக்கிப் பார்ப்பது, கடந்தகால மகத்துவத்தை முறையிடுவது மற்றும் வேத அதிகாரத்தை நம்புவது. கடந்த காலத்தின் பெருமைக்கான முறையீடுகள் தவறான பெருமையையும், கள்ளத்தனத்தையும் உருவாக்கியது, அதே சமயம் கடந்த காலத்தில் ஒரு 'பொற்காலம்' கண்டுபிடிக்கும் பழக்கம் மோடம் அறிவியலின் முழு அங்கீகாரத்தை சரிபார்த்து, நிகழ்காலத்தை மேம்படுத்துவதற்கான முயற்சியைத் தடுக்கிறது.
- தேசிய நனவின் விரைவான எழுச்சியுடன், மற்றொரு உணர்வு — வகுப்புவாத உணர்வு — நடுத்தர வர்க்கத்தினரிடையே எழத் தொடங்கியதைக் கண்டறிந்தபோது, இந்த நிகழ்வின் தீய அம்சங்கள் தெளிவாகத் தெரிந்தன.
- நவீன காலங்களில் வகுப்புவாதத்தின் பிறப்புக்கு வேறு பல காரணிகள் நிச்சயமாக காரணமாக இருந்தன; ஆனால் சந்தேகத்திற்கு இடமின்றி, மத சீர்திருத்த இயக்கங்களின் தன்மையும் அதற்கு பங்களித்தது.